

СИЛЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Зовнішня політика України»

Галузь знань		29 «Міжнародні відносини»		Освітній рівень	Перший (бакалаврський)	
Освітньо-професійні програми		«Міжнародні відносини та регіональні студії»		Тип дисципліни	Обов'язкова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять			Самостійна підготовка
			Лекцій	Семинарських занять	Практичних занять	
	4	120	32	32	-	56

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Для вивчення дисципліни здобувач має володіти знаннями та навичками з:	Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння кредитів з таких дисциплін, як: «Міжнародне право», «Історія міжнародних відносин».
Онлайн курси, які можуть бути корисними для попереднього вивчення та в процесі набуття компетентностей за неформальною освітою	Prometheus, курс «Європейська зовнішня політика: просто про складне» https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+EUFPI01+2019_T3/about
Мета курсу:	формування у здобувачів вищої освіти уявлення про процес формування й основний зміст зовнішньополітичної діяльності українського народу та української держави в різних історичних умовах новітнього періоду, розуміння характеру впливу зовнішніх чинників на внутрішнє життя українського народу й України, її сучасного геополітичного становища, інтересів, характеру відносин з іншими державами світу.

Компетентності, в тому числі відповідно до освітньо-професійної програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетентності (СК)
ЗК 3 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; ЗК 4 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; ЗК 5 – Здатність працювати в міжнародному контексті; ЗК 10 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; ЗК 12 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; ЗК 18 – здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в міжнародному контексті.	СК 1 - Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій; СК 2 - Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному; СК 3 - Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях; СК 5 - Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав; СК 7 - Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України; СК 8 - Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені; СК 9 - Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем; СК 11 - Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними;

СК 15 - Здатність оцінювати особливості та традиції політичної поведінки країн світу в контексті об'єктивних потреб і можливостей розвитку міжнародних стосунків;
СК 16 - Здатність аналізувати внутрішні та зовнішні чинники розвитку регіональних спільнот (геополітичних, географічних, економічних, цивілізаційних та інших, регіональні угруповання, країни та регіони як суб'єкти міжнародних відносин та глобальної конкуренції).

Результати навчання (РН)

- РН 3 - Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці;
- РН 4 - Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень;
- РН 6 - Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях;
- РН 7 - Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси;
- РН 8 - Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій;
- РН 9 - Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації;
- РН 11 - Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні;
- РН 13 - Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору;
- РН 16 - Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності;
- РН 18 - Розуміти основи сучасного міжнародного права, його впливу на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав;
- РН 20 - Проводити самостійні дослідження проблем міжнародних відносин із використанням наукових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів;
- РН 22 - Аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, готувати інформаційні та аналітичні документи, із дотриманням норм та правил їх оформлення;
- РН 28 - розуміння зовнішньої політики США та країн Центрально-Східної та Південно-Східної Європи.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема	Вид заняття	Розподіл балів	Форми та методи навчання (форми робіт, за які здобувач отримує бали)
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ.			
Тема 1. Історія зовнішньої політики України: від витоків до незалежності	Лекція 1	-	Лекція-візуалізація (Power Point)
	Практичне заняття 1	2,5	Аналіз історичних матеріалів, аналіз нормативних документів
	Лекція 2	-	Лекція-візуалізація (Power Point)
	Практичне заняття 2	2,5	Аналіз історичних матеріалів, аналіз нормативних документів
Тема 2. Зовнішньополітичні виклики України в період незалежності	Лекція 3	-	Лекція-візуалізація (Power Point)
	Практичне заняття 3	2,5	Аналіз нормативних документів, робота з інтерв'ю (дискурс аналіз), аналіз офіційних Інтернет-джерел (оцінка меседжів та структури), перегляд фільмів з тематики
Тема 3. Стратегічні напрямки сучасної зовнішньої політики України	Лекція 4	-	Лекція-візуалізація (Power Point), перегляд роликів на YouTube
	Практичне заняття 4	2,5	Аналіз нормативних документів, робота з інтерв'ю (дискурс аналіз), аналіз офіційних Інтернет-джерел (оцінка меседжів та структури), перегляд фільмів з тематики
Тема 4. Міжнародний статус конфлікту в Криму, напрямки врегулювання	Лекція 5	-	Лекція-візуалізація (Power Point), перегляд роликів на YouTube
	Практичне заняття 5	2,5	Аналіз нормативних документів, контент-аналіз медіа та соціальних мереж, участь в дискусії
Тема 5. Міжнародний статус конфлікту на сході України, напрямки врегулювання	Лекція 6	-	Лекція-візуалізація (Power Point), перегляд роликів на YouTube
	Практичне заняття 6	2,5	Аналіз нормативних документів, контент-аналіз медіа та соціальних мереж, участь в дискусії
	Лекція 7	-	Лекція-візуалізація (Power Point), перегляд роликів на YouTube
	Практичне заняття 7	2,5	Аналіз нормативних документів, контент-аналіз медіа та соціальних мереж суб'єктів політики
Тема 6. Західний вектор зовнішньої політики України	Лекція 8	-	Лекція-візуалізація (Power Point), перегляд роликів на YouTube
	Практичне заняття 8	2,5	Аналіз нормативних документів, контент-аналіз медіа та соціальних мереж суб'єктів політики
	Лекція 9	-	Лекція-візуалізація (Power Point), перегляд роликів на YouTube
	Практичне заняття 9	2,5	Аналіз нормативних документів, контент-аналіз медіа та соціальних мереж суб'єктів політики
	Лекція 10	-	Лекція-візуалізація (Power Point), перегляд роликів на YouTube
	Практичне заняття 10	2,5	Аналіз нормативних документів, контент-аналіз медіа та соціальних мереж суб'єктів політики
Тема 7. Розвиток відносин України з країнами Центральної Європи	Лекція 11	-	Лекція-візуалізація (Power Point), перегляд роликів на YouTube
	Практичне заняття 11	2,5	Аналіз нормативних документів, контент-аналіз медіа та соціальних мереж суб'єктів політики
	Лекція 12	-	Лекція-візуалізація (Power Point), перегляд роликів на YouTube
	Практичне заняття 12	2,5	Аналіз нормативних документів, контент-аналіз медіа та соціальних мереж суб'єктів політики

Тема 8. Пострадянські республіки Східної Європи в системі зовнішньополітичних координат незалежної України	Лекція 13	-	Лекція-візуалізація (Power Point), перегляд роликів на YouTube
	Практичне заняття 13	2,5	Аналіз нормативних документів, контент-аналіз медіа та соціальних мереж суб'єктів політики
Тема 9. Особливості двосторонньої взаємодії України з країнами Азійсько-Тихоокеанського регіону та Центральної Азії	Лекція 14	-	Лекція-візуалізація (Power Point), перегляд роликів на YouTube
	Практичне заняття 14	2,5	Аналіз нормативних документів, контент-аналіз медіа та соціальних мереж суб'єктів політики
Тема 10. Участь України в універсальних міжнародних організаціях	Лекція 15	-	Лекція-візуалізація (Power Point), перегляд роликів на YouTube
	Практичне заняття 15	2,5	Аналіз нормативних документів, контент-аналіз медіа та соціальних мереж суб'єктів політики
Тема 11. Участь України в регіональних міжнародних організаціях	Лекція 16	-	Лекція-візуалізація (Power Point), перегляд роликів на YouTube
	Практичне заняття 16	2,5	Аналіз нормативних документів, контент-аналіз медіа та соціальних мереж суб'єктів політики
Підготовка курсових робіт	-	20	Курсова робота виконується у друкованому вигляді, обсягом 15-20 аркушів, кегль Times New Roman, розмір кегля - 14, інтервал – 1,5. Структура курсової роботи: титульний аркуш; зміст; вступ; основна частина (2-3 розділи); висновки; список використаних джерел. Студенти пропонується використовувати не менше 10 джерел, з них – щонайменше 1 нормативний документ (закон, акт міжнародного права, постанова тощо) та щонайменше 1 джерело іншою мовою (не українською та не російською).
Підсумковий контроль знань (наукове дослідження, його підготовка, презентація)		40	Усна екзаменаційна робота: 3 теоретичних запитання, які містяться в екзаменаційному білеті. : Максимальна кількість балів за відповідь на екзаменаційне питання – 15 балів. Із трьох питань, які містяться у білеті, студент самостійно (до початку відповіді) обирає, яке з питань буде оцінене максимально у 10 балів, враховуючи власну підготовленість. Інші два запитання оцінюються максимально у 15 балів.
Додаткові бали в рамках неформальної освіти			Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, проєктна робота тощо.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

<p><u>Актуальні журнали для поглибленого вивчення дисципліни</u></p> <p>1) Зовнішні справи https://uaforeignaffairs.com/uk/history</p> <p>2) Стратегічні пріоритети https://niss.gov.ua/publikacii/zhurnal-strategichni-prioriteti</p> <p>3) Стратегічна панорама https://niss.gov.ua/publikacii/zhurnal-strategichna-panorama</p>	<p>1) Бжезинский З. Велика шахівниця / З. Бжезинський. К.: Основи, 2009. 242 с.</p> <p>2) Бойко О. Д. Історія України / О. Д. Бойко. К.: Академія, 2016. 717 с.</p> <p>3) Борисова О. В. Зовнішня політика України: історія та сучасність / О. В. Борисова. К.: Кондор, 2017. 341 с.</p> <p>4) Жовква І. І. Колективна монографія: «Зібрання договорів Україна – Європейський Союз» / І.І. Жовква та ін. К.: Юстиніан, 2010.</p> <p>5) Зленко А. Дипломатія і політика України в процесі динамічних геополітичних змін. / А.М. Зленко. Х.: Фоліо, 2009. 559 с.</p> <p>6) Івченко О. Т. Україна в системі міжнародних відносин: історична ретроспектива та сучасний стан /</p>
---	---

	<p>О. Т. Івченко. К.: РІЧ УАННП, 2010. 756 с.</p> <p>7) Кучик О. С. Зовнішня політика України: Навч. посіб. Рекомендовано МОН /</p> <p>8) О.С. Кучик, О. А. Заяць; МОН України, Львівський НУ ім. І. Франка. К.: Знання, 2010. 572 с.</p> <p>9) Ложкін Б. Четверта республіка. Чому Європі потрібна Україна, а Україні - Європа / Б. Ложкін; за участю В. Федоріна. 2-е вид. Х.: «Фоліо», 2016. 252 с.</p> <p>10) Литвин В. Україна в Другій світовій війні (1939 - 1945) / В. Литвин. К.: Вид. дім «Лі-Терра», 2004. 464 с.</p> <p>11) Ярошенко О.З. Концептуальне забезпечення зовнішньої політики України в постбіполярній системі міжнародних відносин: монографія. К.: LAT&K, 2011.</p> <p>12) 304 с.</p> <p>13) Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник. Київ.: «LAT&K», 2015. 477 с.</p> <p>14) Programmatic Cooperation Framework 2015-2020 for Armenia, Azerbaijan, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine and Belarus, Council of Europe. URL: https://edoc.coe.int/fr/partenariats/6666-programmatic-cooperation-framework-2015-2020-for-armenia-azerbaijan-georgia-republic-of-moldova-ukraine-and-belarus.html</p>
--	--

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Головні здобутки – не вивчені на пам'ять матеріали, а формування власної позиції, власного ставлення до предмету дослідження.
- Здобувачі вищої освіти мотивуються для інтеграції практик слідування за зовнішньою політикою в побуті.
- Вітаються дослідження тем поза межами лекції, втім які стосуються дисципліни в цілому.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. Перескладання іспиту відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Самостійна робота включає в себе: підготовку до семінарських занять, підготовку доповідей із презентаціями, контент-аналіз медіа та соціальних мереж.
- Допускається підготовка авторських есе із формулювання власної позиції з поставленого питання як альтернатива виступу на семінарському занятті.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Робота над доповідями та презентаціями на семінарських заняттях	нараховуються в разі якщо відповідь відтворює основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; презентація відсутня; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки; водночас, студент не проявляє активності на практичних заняттях, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу.	1
	нараховуються в разі якщо відповідь відтворює значну частину навчального матеріалу; презентація відсутня; студент виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки; протягом семінарського заняття студент працює недостатньо активно, питання висвітлює повно, виявляє вміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання; у відповідях допущені неточності та певні помилки, при викладенні матеріалу має місце недостатня аргументованість.	2
	нараховуються в разі якщо відповідь є правильною, обґрунтованою, логічною, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки; відповідь супроводжується презентацією; студент	2,5

	активно працює протягом усього семінарського заняття, показує глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.	
Підготовка письмового есе	нараховується в разі якщо есе містить багато посилань на сторонні джерела без формулювання здобувачем вищої освіти власної думки щодо поставленого питання.	1
	нараховується в разі якщо власна думка студента сформована на основі аналітики матеріалів сторонніх авторів, втім в більшій мірі власна думка виражена у формі погодження і не містить особистих відкриттів здобувача вищої освіти	2
	нараховується в разі якщо студент сформулював власну позицію з поставленого питання, вміє її донести відповідним чином та здатний захищати свою позицію навіть у випадку виникнення дискусії	2,5
Самостійна робота		
	<ol style="list-style-type: none"> 1) Підготовка до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу) 2) Підготовка власних доповідей та презентацій до них 3) Контент-аналіз ЗМІ та соціальних мереж 4) Перегляд методичних та наукових аудіовізуальних продуктів 5) Курсова робота 	8 годин 14 годин 8 годин 6 годин 20 годин 56 годин